

Aktív szépkorúság

A HÓNAP TÉMÁJA: FOGYASZTÓI CSOPORTOK

2012. NOVEMBER

TARTALOMJEGYZÉK:

- A FOGYASZTÓI CSOPORTOKRÓL ÁLTALÁBAN
- A FOGYASZTÓI CSOPORTOKKAL KAPCSOLATBAN FELMERÜLŐ LEGGYAKORIBB KÉRDÉSEK...
- TILOS VAGY NEM TILOS?
- AZ EURÓPAI PARLAMENT SZIGORÍTÁSA
- JOGESETEK

*A NEMZETI FOGYASZTÓVÉDELMI HATÓSÁG HAVI TEMATIKUS ÚJSÁGJA
AZ EURÓPAI ÉVHEZ KAPCSOLÓDÓAN*

HÍREINKET MEGTALÁLJA A [WWW.NFH.HU](http://www.nfh.hu) WEBOLDALUNKON.
FÓRUMPORTÁLUNK A [HTTP://NFHFORUM.HU](http://nfhforum.hu) CÍMEN ÉRHETŐ EL.
NEMZETI FOGYASZTÓI TERMÉKKOSÁR: [WWW.TERMEKKOSAR.HU](http://www.termekkosar.hu)
AZ EURÓPAI FOGYASZTÓI KÖZPONT: [WWW.MAGYAREFK.HU](http://www.magyarefk.hu)

HÉTVÉGI TELEFONOS ÜGYFÉLSZOLGÁLATUNK
KÖNNYEN MEGJEGYZHETŐ SZÁMON:
06-30-9-NFH-SOS KARAKTEREK A TELEFONON
(VAGYIS: 06-30-9-634767)
(NEM EMELT DÍJAS, NORMÁL DÍJSZABÁSÚ MOBILHÍVÁS)

A fogyasztói csoportokról általában

Mi az: nem hitel, mégis havonta törlesztik, nem szerencsejáték, de Fortunán is sok múlik, nem bank, de pénz forog az ügyletek során? Egyre több, fogyasztói csoportot szervező vállalkozás jelent meg a piacon. Ezek a cégek sok helyen reklámozzák szolgáltatásaikat. Az emberek jelentős része azonban továbbra sincs tisztában azzal, mi is az a fogyasztói csoport.

A fogyasztói csoport rendszer, amibe sok jóhiszemű fogyasztó belépett már, és csak később értették meg a működését, miután súlyos összegeket fizettek valakinek, hogy takarékoskodjon - helyettük.

A mai napig rengetegen félreértik, és hitelnyújtó bankként könyvelik el ezeket a csoportokat pedig a legfontosabb, hogy ezek nem nyújtanak hitelt.

A fogyasztói csoport mögött álló vállalkozások elsöre jónak tűnő pénzügyi konstrukciókat ajánlanak hirdetéseikben, melyek BAR-listásoknak, nyugdíjasoknak, anyagi gondokkal küzdőknek kínálják szolgáltatásaikat. Az ügyfelek azonban gyakran többszázezer forint befizetése után sem jutnak pénzhez. A társaságok gyakran szóban is félrevezetik a hozzájuk fordulókat.

Csak úgy röpködnek a fogyasztói csoportokba szervezéssel foglalkozók szájából ezek a fogalmak: kezesség, bankgarancia, biztosítás, jelzálog, futamidő - ám a hitel szó egyszer sem hangzik el, hisz akkor rájuk is vonatkoznának a pénzintézetek szabályai. Így nem is csoda, ha sokan nem tudják, mibe vágnak bele.

Pedig nem nehéz megérteni a fogyasztói csoport működését: aki szerződést köt velük, magas regisztrációs összeggel kezdi, majd fizeti a megbízási költségekkel terhelt havi díjakat - azaz előtörleszti azt az összeget, amihez szeretne hozzájutni. A tagok befizetéseiből áll össze a csoport pénze (amelyből levonják a működés költségeit), és a közös kalapból sorsolnak ki időnként egy-egy tagot, aki így előre megkapja a pénzt. Az összeget, persze továbbra is törlesztenie kell. Hogy ki, mikor jut a pénzéhez, nem lehet tudni. Megeshet, hogy hosszú évekig nem kedvez neki a szerencse.

Rengeteg panasz érkezik a fogyasztóvédelmi hatósághoz e csoportok működésével kapcsolatosan.

A szerződéskötés után teltek-múltak a hónapok, évek és az ügyfél azt vette észre, hogy noha fizet, nem történik semmi. Nem jut a pénzéhez, és ekkor néz utána, miről is van szó. Sőt, akad, aki a vállalási idő lejártá után sem kapott pénzt, mert addigra a csoport beolvadt egy másikba, s ez utóbbi nem akar fizetni. A legtöbben hitelkiváltás miatt mentek bele, mások lakást vagy autót akartak vásárolni a pénzből, amihez mégsem jutottak hozzá. S noha így egyre nagyobb a taglétszám - amelyből az következik, hogy egyre kisebb az esély a szerencsére, - mégis vannak még, akik aláírják a szerződéseket. Sőt legtöbb esetben sajnos a fogyasztók, úgy kötnek szerződést, hogy nem olvassák el a részleteket.

A fogyasztói csoportokkal kapcsolatban felmerülő leggyakoribb kérdések...

■ KIKET IGYEKEZNEK BESZERVEZNI A FOGYASZTÓI CSOPORTOKBA?

A nehéz anyagi helyzetben lévő, jövedelemigazolással nem rendelkező, azonnali pénzügyi segítségre szoruló embereket, a bankok számára nem hitelképes, „BAR-listás” adóssokat, nyugdíjasokat.

A fogyasztói csoportokat szervező cégek azonban gyakran kínálják szolgáltatásaikat vállalkozások számára is.

■ A FOGYASZTÓI CSOPORTTÓL HITELT KAPOK?

Nem! Ha banktól vesz fel kölcsönt, akkor a szerződés aláírását követően azonnal hozzájut a pénzhez. **A fogyasztói csoportok nem nyújthatnak hitelt!**

■ MIÉRT GONDOLJÁK SOKAN AZT, HOGY A FOGYASZTÓI CSOPORTOKON KERESZTÜL KÖLCSÖNHÖZ JUTHATNAK?

Azért, mert a fogyasztói csoportokat szervezők reklámjai ezt sugallják. A hirdetésekben a „fogyasztói csoport”, a „pénzre van szüksége?”, vagy a „kezes és jövedelemigazolás nélkül” kifejezések szerepelnek, egyéb információk nem. Ezek alapján az olvasó könnyen arra a következtetésre juthat, hogy azonnal készpénzt kap. **Azonban fontos megjegyezni, hogy a fogyasztói csoport tagjai egyáltalán nem kapnak készpénzt, csak vásárlói jogot szerezhetnek.**

■ MIKOR JUTHATOK AZ ÍGÉRT JAVAKHOZ?

Mivel a vásárlói jog elnyerésének időpontja nagyban függ a szerencsétől, ezért előre ezt nem lehet tudni. Még az is előfordulhat, hogy csak a futamidő végén, 5, 10 illetve 15 év múlva jut hozzá.

■ HA VALAKI MÁR BELÉPETT, MIT KELL TENNIE, HA KI SZERETNE LÉPNI?

Ha a fogyasztói csoport tagja az aláírástól számított 30 napon belül meggondolja magát és szeretné felbontani a szerződést, akkor egy tízezer forint körüli összeg kivételével a már befizetett regisztrációs díjat és havi részletet/részleteket a fogyasztó csoportot szervező vállalkozás visszatéríti. A 30 napos határidő elteltével csak rendes felmondással lehet megszüntetni a szerződést. Fontos, hogy ilyenkor a regisztrációs díjat nem a már befizetett részletet/részleteket pedig csak a futamidő végén, de kamatok nélkül kapja vissza.

Az a tag, aki kiválasztásra került és hozzájutott az általa megszerezni kívánt vagyontárgyhoz, a szerződést rendes felmondással nem szüntetheti meg, amíg a szerződésben meghatározott valamennyi fizetési és egyéb kötelezettségeinek maradéktalanul eleget nem tett.

Tilos vagy nem tilos?

A fogyasztói csoportokat valós társadalmi igény hozta létre. Elsősorban azok a fogyasztók igyekeztek élni ezzel a lehetőséggel, akik más módon nem tudtak hitelhez jutni. A gyakorta megtévesztő reklámok hatására hitelnek gondolva a meghirdetett lehetőséget, anyagi gondjaikra jó néhányan a fogyasztói csoportoknál kerestek megoldást.

Az Országgyűlés Fogyasztóvédelmi Bizottsága 2011. május 17-ei ülésén tárgyalta a fogyasztói csoportok tevékenységének tapasztalatairól és a működésükre vonatkozó jogi szabályozás kialakításáról. A téma megvitatásában részt vett a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkára és helyettes államtitkára, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének elnöke és alelnöke, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium helyettes államtitkára, a Gazdasági Versenyhivatal Fogyasztóvédelmi irodájának vezetője, a Fogyasztói Csoportok Egyesületének elnöke, valamint a fogyasztóvédő civil szervezetek képviselői. A bizottság tagjai között egyetértés alakult ki abban a tekintetben, hogy a fogyasztói csoportok tevékenysége sürgős szabályozást igénylő kérdés.

Ennek eredményeként a fogyasztóvédelemről szóló 1997.évi CLV. törvény a továbbiakban: Fgytv.) fogyasztói csoporttal kapcsolatos rendelkezései megváltoztak 2012. január 1-ei hatállyal.

Az új szabályozás alapján az Fgytv. 2. § i) pontja meghatározza a fogyasztói csoport fogalmát, és annak minősít minden olyan, a szervezők – díjazás ellenében történő – közreműködésével a csoport tagjai pénzének összegyűjtésén alapuló csoportot, amelynek célja, hogy minden tagja az általa előre meghatározott dolog tulajdonjogát a tagok befizetéseiből, előre meghatározott időtartamon belül – véletlenszerű vagy többletfeltételek vállalásától függő kiválasztás útján – a csoport segítségével megszerezze.

A törvényben rögzített fogalmi elemek működési elvhez kötődő meghatározásával a jogalkotó a konkrét elnevezéstől függetlenül a fogyasztói csoport kategóriájába tartozónak tekint minden, a definícióban meghatározott célra és szabályok szerint létrejövő szerveződést.

Az Fgytv. 2012. január 1-től hatályos új 16/B. §-a alapján a fenti definíció szerinti fogyasztói csoport 2014. január 1-jéig nem hozható létre.

Ezen tilalmi rendelkezés és az Fgytv. 45/A. §. (1) bekezdésében foglaltak értelmében a fogyasztóvédelmi hatóság jogosult közigazgatási hatósági eljárás lefolytatására, amennyiben valamely vállalkozás a 2012. január 1-je és 2014. január 1-je közötti időszakban új fogyasztói csoport létrehozására irányuló tevékenységet végez.

Az Fgytv. szerinti tilalom fogyasztói csoport létrehozására vonatkozik, amelyből következően a 2012. január 1-jét megelőzően létrehozott és már működő valamely csoporthoz történő csatlakozás lehetővé tétele nem valósítja meg az Fgytv. 16/B. §-ába ütköző jogsértést.

Az Európai Parlament szigorítása

A kiszolgáltatott fogyasztók fokozottabb védelméről, valamint az ezzel kapcsolatos jogszabályok szigorításáról szavazott az EP. A fogyasztóvédelem fontos uniós politika, eddig azonban az uniós jogszabályok eseti alapon foglalkoztak a kiszolgáltatott fogyasztói csoportok (idősek, gyermekek, fogyatékkal élők, egy adott ország nyelvét vagy a piaci viszonyokat nem megfelelően ismerők) helyzetével. **Ezért az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak egy olyan átfogó stratégiát kell kidolgozniuk, amely a társadalmi és fogyasztói szokások változását egyaránt figyelembe veszi és nyomon követi** áll abban a jelentésben, amiről nemrégiben szavazott az Európai Parlament.

A jelentés több területen is – pénzügy, élelmiszerek, internet, utazás – cselekvésre szólít fel. A pénzügyi termékekkel kapcsolatban felhívja a figyelmet arra, hogy a vonatkozó információk nem mindig kielégítőek. Az Európai Bizottság felmérése szerint a pénzintézetek 70%-a nem tüntet fel minden szükséges információt a honlapján a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatban. Az EP jelentése szerint ezért egyértelmű és könnyen érthető információra van szükség, de bővíteni kell a lakosság pénzügyi ismereteit is.

A jelentés a reklámok negatív hatásaira is felhívja a figyelmet, Rámutat: A fiatalok és gyermekek sokkal fogékonyabbak a magas zsír-, só- és cukortartalmú termékeket népszerűsítő reklámokra. A jelentés szerint ezért az Európai Bizottságnak fel kell mérnie, hogy szükség van-e a vonatkozó reklámszabályok szigorítására. Továbbá az EP szerint azt is meg kell vizsgálni, hogy milyen hatása van a félrevezető és agresszív hirdetési gyakorlatoknak a kiszolgáltatott fogyasztói csoportokra.

Jogesetek

A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége két, fogyasztói csoportok szervezésével foglalkozó vállalkozás ellen folytatott eljárást, amelynek során a fogyasztók megtévesztése miatt első fokon közel 1.000.000 Ft bírságot szabott ki. Az üzletkötőnek felettese utasítására azt a tájékoztatást kellett adnia az ügyfeleknek, hogy 3 hónapon belül bizonyosan hozzájut az igényelt összeghez. A tanú vallomása szerint: **„Azt kellett mondanom, hogy a pénzt a következő hónap 15-ig megkapják.”** Utóbb bebizonyosodott, hogy ez a tájékoztatás nem felelt meg a valóságnak.

A felügyelőség két vállalkozás ellen fogyasztói kérelem alapján folytatott le eljárást.

■ **A Creditswiss Pénzügyi Szolgáltató Kft-vel szembeni eljárás**

Az eljárás során a kérelmező előadta, hogy a Kft. képviselőjében eljáró üzletkötő a szerződéskötést megelőzően a helyszínen azt a tájékoztatást adta, hogy amennyiben a kérelmező 100.000 Ft előtörlesztést vállal, az igényelt 2.000.000 Ft-ot 2010. decemberében biztosan megkapja. A 2.000.000 Ft-ot december hónapban a kérelmező nem kapta meg, januárra ígérték az összeg kifizetését.

Az eljárás során a vállalkozás előadta, hogy a cég nem kötött még olyan szerződést, melyben garantálhatták volna a vásárlói joghoz jutást az első hónapban, hiszen a fogyasztói csoportban ez nem garantálható, ilyen tájékoztatással hirdetés nem jelent meg.

Figyelemmel arra, hogy a kérelmező és a vállalkozás nyilatkozata alapján ellentétes információk álltak rendelkezésre a szerződéskötés során az üzletkötő által szóban előadott tájékoztatást illetően, a felügyelőség az üzletkötőt személyesen hallgatta meg.

A tanú a tárgyalás vezetőjének azon kérdésére, hogy „Mi lehetett az oka annak, hogy a fogyasztó abban a tudatban kötötte meg a szerződést,

hogya a pénzt a következő hónapban megkapja?”, azt a választ adta, hogy „**Azt kellett mondanom, hogy a pénzt a következő hónap 15-ig megkapják.**”

A tanú vallomását a kérelmező férje tanúként megerősítette: vallomása szerint az üzletkötő ígéretet tett arra, hogy az ügyfelek december első vagy második hetében megkapják a pénzt. Az ügyfelek végig abban a hiszemben voltak, hogy hitelszerződést kötnek, és jöhetnek a szerződést elolvasták, véleményük szerint az nagyon hosszú és nehezen érthető volt. A kérelmező az elhangzottakat kiegészítette azzal, hogy elolvasták a szerződést, és **rákérdeztek, hogy sorsolás útján kapják-e meg a pénzt, amire azt mondták, hogy nem, biztosan megkapják a pénzt a következő hónapban.**

A felügyelőség határozatában megállapította: Az információ azért valótlan, mert – amint azt a vállalkozás nyilatkozatában előadta – a **fogyasztói csoportban nem garantálható a kifizetés időpontja**, mivel a vásárlói jog elnyerése a vállalt előtörlesztések mértékétől függ.

Valótlan volt továbbá azért is az információ, mivel a kérelmező az igényelt összeget a szerződéskötést követő hónap 15-ig nem kapta meg. **A felügyelőség megállapítása szerint a valótlan információ alkalmas volt arra, hogy a fogyasztó ügyleti döntését befolyásolja**, mivel a szerződéskötés alapvető célja az igényelt összeg megszerzése, melynek időpontja lényeges információ, annak függvényében dönt a fogyasztó a szerződés megkötését illetően. A határozat megállapítása szerint a fogyasztó – amint azt aláírásával is igazolta, valamint a tárgyaláson előadta – elolvasta a dokumentumokat, és eltérést tapasztalt az elhangzott tájékoztatás és a szerződésben foglaltak között.

Ennek feloldására kérte az üzletkötő tájékoztatását, aki biztosította arról, hogy a szerződés tárgyát képező összeget a következő hónapban megkapja. Mindezek alapján – mint ahogyan a határozat is rögzítette – a kérelmező megfelelő, tőle az adott helyzetben elvárható figyelmességgel és körültekintéssel járt el az ügyleti döntés meghozatala során, nem volt felróható a terhére az, hogy megbízott az üzletkötő tájékoztatásában.

A hatóság megállapította, hogy a vállalkozás magatartása alkalmas volt a fogyasztó megtévesztésére, ezzel megsértette a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény rendelkezéseit, ennek okán a bíróság kiszabása mellett megtiltotta a fogyasztók

megtévesztésére irányuló kereskedelmi gyakorlat további folytatását. A határozat indokolása rögzítette azt is, hogy amennyiben a fogyasztó tisztában lett volna azzal, hogy a kifizetés időpontja bizonytalan, nem kötötte volna meg a szerződést. Mindezek alapján döntését valótlan információk alapján hozta meg, melyek a vállalkozás képviselőjében eljáró üzletkötő tájékoztatása folytán álltak a fogyasztó rendelkezésére. Az indokolás kiemelte továbbá, hogy **a megtévesztés áldozatai** – tekintettel arra, hogy a szolgáltatás reklámjában címzettként szerepelnek – **a nyugdíjasok, BAR-listások, tehát azok a fogyasztók, akik a hitelintézetek banki szolgáltatásaiból nem részesülhetnek.** E fogyasztói kör tagjai a hitelhez jutás területén kiszolgáltatott helyzetben vannak, így a hitelezéssel kapcsolatos lehetőségekre különösen érzékenyen reagálnak. A pénzhez jutás lehetőségéhez tehát nagyobb reményt fűznek és ezen a téren – érthető okból – hiszékenyebbek a hitelintézetek szolgáltatásaihoz könnyen hozzáférő fogyasztókhöz képest.

■ **Euromobilien Hungary Kft-vel szemben indított eljárás**

Az eljárást szintén kérelemre indította el a felügyelőség. A hatósághoz forduló fogyasztó kérelmében előadta, hogy 2010. február 15-én az Euromobilien Hungary Kft-vel szerződést kötött, 15 éves futamidőre, 1.200.000,- Ft összeg felvételére. A szerződés megkötésekor kifizetett 66667,- Ft-ot, majd havonta fizetett 10.417,- Ft törlesztő részletet. A vállalkozás részéről azt ígérték, hogy az igényelt összeget egy hónap után, de legkésőbb a 3 hónapon belül megkapja, ez azonban nem történt meg. Azzal utasították el, hogy a szerződés 15 évre szól.

Az eljárás során a Kft. adatszolgáltatási kötelezettsége teljesítése során előadta, hogy a cég fogyasztói csoportrendszerben működik, havonta tart zárásokat, ahol a vállalt előtörlesztés mértéke szerint nyerhető el a vásárlói jog. A futamidő alatt a törlesztések teljesítésére vállal kötelezettséget a szerződő ügyfél. Az igényelt összeghez történő jutást nem lehet garantálni, a vállalt előtörlesztés mértéke szerint nyerhető el a vásárlói jog.

A kérelmező édesanyja tanúként előadta, hogy először telefonon egyeztettek, majd személyesen megjelentek a budapesti irodában. Szóban tájékoztatták arról, hogy az igényelt összeget 4 hét – 3 hónapon belül megkapják. Ez többször is megígérték.

Tájékoztatták továbbá arról, hogy ez nem hitel, hanem fogyasztói csoport és elmondták annak lényegét is. A tanú kétkedett a kifizetés

időpontjában, de ismételten **garantálták, hogy az legkésőbb 4 hónap múlva kifizetésre kerül**, így végül egy új szerződést írtak alá. Az igényelt összeget a tárgyalás napig nem fizették ki.

A fogyasztó – amint azt aláírásával is igazolta, valamint a tárgyaláson előadta – ez estben is elolvasta a dokumentumokat, és eltérést tapasztalt az elhangzott tájékoztatás és a szerződésben foglaltak között. Ennek feloldására kérte az üzletkötő tájékoztatását, aki biztosította arról, hogy a szerződés tárgyát képező összeget a következő hónapban megkapja.

Az eljárás során ez esetben az üzletkötő a szabályszerű idézés ellenére tanúvallomást nem tett, de a tanúvallomások egyértelműen alátámasztották, hogy a szerződés megkötése során az eljáró üzletkötő szóban olyan tájékoztatást nyújtott a szerződő fél részére, mely a szerződés lényeges körülményére, nevezetesen az igényelt összeg kifizetésének időpontjára vonatkozóan tartalmazott valótlan információt.

A felügyelőség a jogszabálysértést megállapította, bírságot szabott ki és megtiltotta a jogsértő magatartás további folytatását.

A határozatok jogerősek.

A fogyasztói csoportokkal kapcsolatos további cikkek, valamint aktuális hírek, információk honlapunkon

megtalálhatók:

www.nfh.hu